

usulüne göre sözleşme yapmayan veya taahhüdünden vazgeçen, mücbir sebepler dışında taahhüdünü yerine getirmeyen müteahhitler ve müşteriler hakkında .sadece ilgili bakanlıkça yapılan ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi öngörülmektedir.

T.C.

D A N I Ş T A Y

Onuncu Daire

Esas No : 2002/460

Karar No : 2005/2869

Özeti : Davacı şirketin eyleminin,2886 sayılı Yasanın 83. maddesinde tanımlanıp aynı zamanda 85. maddesine göre ceza kovuşturmasına tabi tutulacak nitelikte olması nedeniyle bütün ihalelere katılmaktan yasaklanmayı gerektirdiğinden, sadece

ilgili bakanlığın ihalelerine katılmaktan yasaklanması gerektiği gerekçesiyle aksi yönde

verilen mahkeme kararında hukuka uyarlık bulunmadığı hakkında.

Temyiz Eden (Davalı) : Bayındırlık ve İskan Bakanlığı – ANKARA

Karşı Taraf (Davacı) : ... İnşaat Tic.Ltd.Şti.

Vekili : Av. ...

İstem Özet : Davacı şirketin 2886 sayılı Kanun'un 83/(c) bendindeki

fiil ve davranışlarda bulunduğu tesbit edildiğinden bahisle aynı Kanun'un 84.maddesine dayanılarak 1 yıl süreyle bütün ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılan dava sonucunda Ankara 6. İdare Mahkemesince dava konusu işlemin iptali yolunda verilen 25.10.2001 tarih ve E:2001/513, K:2001/1221 sayılı kararın davalı idare tarafından temyizen incelenip bozulması istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

D.Tetkik Hakimi : Yahya Şahin

Düşüncesi : Uyuşmazlıkta, davacı şirketin 2886 sayılı Kanun'un

83/(c) maddesinde sayılan, "taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak" eyleminin saptanması üzerine, 2886 sayılı Kanunun 84.maddesi uyarınca tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığından, aksi yöndeki Mahkeme kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Savcısı : Emin Celalettin Özkan

Düşüncesi : Temyiz dilekçesinde öne sürülen hususlar, 2577 sayılı

İdari Yargılama Usulü Kanununun 49.maddesinin 1. fıkrasında belirtilen nedenlerden

hiçbirisine uymayıp idare mahkemesince verilen kararın dayandığı hukuki ve yasal nedenler karşısında anılan kararın bozulmasını gerektirir nitelikte görülmemektedir.

Açıklanan nedenlerle temyiz isteminin reddiyle idare mahkemesi kararının onanmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onuncu Dairesince gereği görüldü:

Dava, davacı şirketin 2886 sayılı Kanun'un 83/(c) bendindeki fiil ve davranışlarda bulunduğu tesbit edildiğinden bahisle aynı Kanun'un 84.maddesine dayanılarak 1 yıl süreyle bütün ihalelere katılmaktan yasaklanmasına ilişkin davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

Ankara 6. İdare Mahkemesince, 2886 sayılı Kanun'un 83.maddesi kapsamında yasak fiil ve davranışı olmayan davacı şirketin, 84.maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeme şeklindeki davranışı nedeniyle sadece ihaleyi yapan davalı Bakanlığa ait ihalelerden yasaklanması gerekirken, 84.maddenin birinci fıkrası uyarınca bütün Devlet ihalelerine katılmaktan

yasaklanmasında hukuka ayarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Davalı idare tarafından, mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek temyizen incelenip bozulması istenilmektedir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 83. maddesinde; "ihale işlemlerinin

hazırlanması, yürütülmesi ve sonuçlandırılması sırasında,

(a). -Hile, desise, vait, tehdit, nüfuz kullanma ve çıkar sağlama suretiyle veya başka yollarla ihaleye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

(b) -Açık teklif ve pazarlık usulü ile yapılan ihalelerde isteklileri tereddüde düşürecek veya rağbeti kırarak söz söylemek ve istekliler arasında anlaşmaya çağırma ima edecek işaret ve davranışlarda bulunmak veya ihalenin doğruluğunu bozacak biçimde görüşme ve tartışma yapmak,

(c)- ihale işlemlerinde sahte belge veya sahte teminat kullanmak veya kullanmaya teşebbüs etmek, taahhüdünü kötü niyetle yerine getirmemek, taahhüdünü yerine getirirken idareye zarar verecek işler yapmak veya işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, yasaktır.” hükmüyle, yasak fiil ve davranışlar belirtilmiştir.

Anılan Kanun’un 84.maddesinin 1.fıkrasında, 83.maddede belirtilen fiil veya davranışlarda buldukları anlaşılmalarda, bu fiil ve davranışlar ihale safhasında vaki olmuşsa idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi fiil veya davranışlarının özelliğine göre ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından haklarında bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verileceği, kararı veren idarelerin, bu kararı, Resmi Gazete’de ilan ettirecekleri, bu kararların ilgililerin sicilinde işleneceği, ihalelere katılmaktan yasaklananların, yasaklı oldukları süre içinde diğer idarelerce yapılacak ihalelere de müteahhit veya müşteri sıfatıyla katılamayacakları, aynı maddenin 3.fıkrasında da üzerine ihale yapıldığı halde usulüne göre sözleşme yapmayan istekliler ile sözleşme yapıldıktan sonra taahhüdünden vazgeçen ve mücbir sebepler dışında taahhüdünü sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirmeyen müteahhit veya müşteriler hakkında da, ihaleyi yapan bakanlık veya ilgili bakanlık tarafından, bir yıla kadar ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verileceği ve bu kararların Resmi Gazete’de ilan ettirileceği gibi ilgililerin müteahhitlik sicillerine işleneceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un "ceza sorumluluğu ve sonuçları" başlıklı 85.maddesinin 1. fıkrasında,

83.maddenin (c) bendinde yazılı fiil ve davranışları bu durumları iş tamamlandıktan ve kabul işlemi yapıldıktan sonra anlaşılmış olsa dahi tespit edilenler ile, o işteki ortak veya vekilleri haklarında ceza kovuşturmasının yapılacağı, hükmolunacak ceza ile birlikte bir yıldan üç yıla kadar bütün ihalelere girmekten mahkeme kararı ile yasaklanacakları kuralı yer almaktadır.

İhale işlemlerinin hazırlanması, yürütülmesi, sonuçlandırılması sırasında dürüstlük, açıklık, rekabeti temin ve bu yolla da kamu yararını sağlamayı amaçlayan anılan yasal düzenlemede ihaleye katılanların, ihale işlemleriyle bağdaşmayan eylem ve davranışları tanımlanmakta, söz konusu eylem ve davranışlardan, ceza yasasına göre suç oluşturan, kötü niyete dayalı olanlar, farklı ve daha ağır yaptırıma tabi tutulmaktadır.

Nitekim 2886 sayılı Yasanın 84. maddesi 1. fıkrasında, 83. maddede belirtilen, aynı zamanda ceza yasasına göre suç oluşturulan eylem ve davranışları nedeniyle ilgililer hakkında 1 yıla kadar ihaleden yasaklama kararı verileceği belirtilirken; aynı maddenin üçüncü fıkrasında, ceza yasasına göre suç oluşturan eylem ve davranışı olmamakta birlikte usulüne göre sözleşme yapmayan veya taahhüdünden vazgeçen, mücbir sebepler dışında taahhüdünü yerine getirmeyen müteahhitler ve müşteriler hakkında .sadece ilgili bakanlıkça yapılan ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi öngörülmektedir.

Bu itibarla ihaleden yasaklama karara verilirken öncelikle ilgilinin eylem ve

davranışının 2886 sayılı Yasanın 83. maddesine tanımlanıp, 85. maddesine göre ceza kovuşturmasına tabi tutulacak nitelikte olup olmadığının belirlenmesi; ceza kovuşturmasına

279

tabi tutulan eylem ve davranışların varlığının saptanması halinde de ilgililerin bütün ihalelere katılmaktan yasaklanması gerekmektedir.

Dosyanın incelenmesinden, davacı şirketin yapımını sürdürdüğü Isparta ... Devlet Hastanesi inşaatı işinde, fazla ödeme yapıldığı iddiası üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı müfettişi tarafından yapılan inceleme sonucu düzenlenen 22.11.2000 tarihli raporda, alüminyum doğrama imalatında profillerin boşluklarına kurşun yerleştirmek, kurşunla yapılmış köşe bağlantı elemanı kullanmak suretiyle percere üretimi yapıldığı, kurşun köşe takozlarının alüminyum doğramaların tartılarına ve tahkik hesaplarına dahil edildiği, kurşun kullanılması

nedeniyle doğrama imalatının teknik şartname ve birim fiyat tarifelerine uygun olmadığı, kurşun kullanılmasından kaynaklanan ağırlığa bağlı olarak zamanla çalışma ve kullanma problemleri meydana geleceği, şartnameye uygun şekilde yeniden yaptırılması gerektiği, hakediş raporları na göre yapılan ödeme ile yerine konulmuş imalat için yapılması gereken ödeme karşılaştırıldığında 29.499 kg alüminyum doğrama için yapılan ödemenin fazla olduğu, bunun 2000 yılı fiyatlarıyla 127.981.915.998-TL tutarında olduğu, madeni aksam için 27.531.817.801TL fazla ödeme yapıldığı, bunların düzenlenecek hakediş raporlarından kesilerek tahsili gerektiği, toplam 155.513.733.799- TL haksız menfaat sağlayarak idareye zarar veren davacı şirket hakkında 2886 sayılı Kanun'un 84.maddesi uyarınca bir yıla kadar bütün ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilmesi ve 85.maddesi uyarınca da şirket ortakları hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulması gerektiği sonucuna varıldığı; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın 1.12.2000 tarihli oluru ile Isparta Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunularak, 23.2.2001 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan dava konusu işlemle de, davacı şirketin 2886 sayılı Kanununun 83/(c) bendindeki fiil ve davranışlarda bulunduğu tesbit edildiğinden bahisle aynı Kanunun

84.maddesine dayanılarak 1 yıl süreyle bütün ihalelere katılmaktan yasaklanmasına karar verildiği anlaşılmaktadır.

Bu durumda, alüminyum doğrama imalatını profillerin boşluklarına kurşun yerleştirerek, kurşunla yapılmış köşe bağlantı eleman

kullanmak suretiyle yaptığı, böylece
155.513.733.799 lira haksız menfaat sağladığı, idareyi zarara
uğrattığı sabit bulunan davacı
şirketin 2886 sayılı Kanununun 84.maddesi uyarınca 1 yıl süreyle
bütün ihalelere katılmaktan
yasaklanması yolunda tesis edilen dava konusu işleminde hukuka
aykırılık görülmemektedir.

İdare mahkemesince, dava konusu işlemin iptali yolunda verilen
karar, 2886 sayılı Yasanın yukarıda aktarılan maddeleri ile
ilgili olarak yapılan açıklama ve değerlendirmeler karşısında
hukuka uygun bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Yasanın 49. maddesine uygun
bulunan davalı
idare temyiz isteminin kabulüne, Ankara 6. İdare
Mahkemesi'nin 25.10.2001 tarih ve
E:2001/513, K:2001/1221 sayılı kararının bozulmasına, yeniden
bir karar verilmek üzere
dosyanın adigeçen mahkemeye gönderilmesine 8.6.2005 tarihinde
oybirliğiyle karar verildi.